

Čís. 3269.

Na úmysl pachatele v době závadného jednání lze logicky usuzovati také z pozdějších jeho projevů, poukazujících k tomu, že měl v době tohoto jednání na zřeteli výsledek z něho nastavší a rozhodl se proň, by jeho přivedením docílil určitého záměru (vyhověl určité pohnutce).

Stíhání přestupků § 525 tr. zák. jest vyhrazeno obžalobě soukromé.

Hrubšími nemravnostmi (nepořádky) jsou i zlomyslná poškození cizího majetku, nezakládají-li skutkovou podstatu zločinu.

Nezáleží sice na tom, zda byly skutku přítomny nebo jinak se o něm dozvěděly osoby cizí, do kruhu rodiny nepřináležející, a prostředkem jich pak vrchnost, předpokládá se však, že se skutek (byť i u přítomnosti cizích osob) stal uvnitř rodiny, takřka u domácího krbu, a že jím byly dotčeny toliko zájmy členů rodiny, nikoliv i osob cizích.

(Rozh. ze dne 26. září 1928, Zm II 266/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 1. června 1928, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou přestupkem proti bezpečnosti majetku podle § 468 tr. zák.

D ů v o d y:

Po stránce formální napadá zmateční stížnost výrok nalézacího soudu, že obžalovaná rozbila okna vědomě a úmyslně, a vytýká mu vadnost podle § 281 čís. 5 tr. ř. Výtku neobstojí. Stížností uplatňovaná neúplnost, nedostatečnost, nepřesvědčivost důvodů rozsudkem pro skutkový závěr uvedených není z vad, které jsou v § 281 čís. 5 tr. ř. vypočteny výčetmo a mezi nimiž jest tam uveden toliko naprostý nedostatek důvodů, a požadavek stížnosti, by rozsudečné předpoklady závěru obstály při přezkoumání jejich dostatečnosti (přesvědčivosti), přiči se zákonem (§ 258 tr. ř.) stanovené volnosti soudcovského přesvědčení. Naprostému nedostatku důvodů rovná se arcit' nedostatek logické souvislosti mezi předpoklady a závěrem a nesouvislost tu má asi stížnost na zřeteli, uvádí-li dále, že »jediný« pro napadenou větu v rozsudku »podávaný« důvod jest sám s sebou v rozporu. Než takové povahy, že z nich, šetříc zásady logického myšlení k závěru na nich vybudovanému, dospěti na- proto nelze, rozsudečné předpoklady napadeného výroku nejsou. Na úmysl, kterým byl pachatel veden v době závadného jednání, možno logicky usouditi také z pozdějších projevů pachatelových, poukazujících k tomu, že měl v době tohoto jednání na zřeteli výsledek z něho nastavší a rozhodl se proň, by jeho přivedením docílil určitého záměru, vyhověl určité pohnutce. Proto jsou vhodnými, logicky způsobilými oporami pro závěr, že obžalovaná způsobila manželovi škodu, rozbitím oken vzešlou, úmyslně a vědomě, ze zlomyslnosti, rozsudečné poukazy na pozdější projev obžalované k manželovi a na její doznání, které svědčí zřejmě

o představě a o pohnutce obžalované, že škoda rozbitím oken manželi způsobená bude odvetou za příkoří způsobené jí manželovým nadržováním nájemníkům. Přirozeně není zlý úmysl naznačeného obsahu vyloučen současným záměrem přivoditi poškozením oken nepříjemnosti i nájemníkům a donutiti je tím k vystěhování se, takže k nedostatku logické souvislosti mezi předpoklady a závěrem nepoukazuje ani, že obžalovaná — jak stížnost zdůrazňuje — nejednala jediné, snad ani ne v prvé řadě a hlavně ze zlomyslnosti a škodolibosti proti manželi a omezila se na poškození věcí, jejichž poškozením byli vedle manžela — vlastníka — dotčeni též V-ovi (nájemníci).

Dovolávajíc se ustanovení § 281 čís. 9 písm. a), čís. 9 písm. c), čís. 10 a čís. 11 tr. ř., domáhá se stížnost dále po stránce právní toho, by byl skutek podřaděn pod ustanovení § 525 tr. zák., a dovozuje, že při tomto podřazení skutku jednak nedostává se obžaloby se strany oprávněného k ní manžela obžalované, jednak jest naň použití jiné trestní sazby, než které bylo použito rozsudkem, který určil trest podle § 460 tr. zák. Ani k těmto vývodům, kterými se věcně uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř., přisvědčiti nelze. Ovšem dlužno setrvati při zásadách v judikatuře zrušovacího soudu ustálených a i podle nynějšího stavu nauky nesporných, že stíhání přestupků § 525 tr. zák. jest vyhraženo obžalobě soukromé a že hrubšími nemravnostmi (nepořádky), jež má toto místo zákona na zřeteli, jsou i zlomyslná poškození cizího majetku, nezakládají-li skutkovou podstatu zločinu. Lze setrvati také při výkladu, který dalo ustanovení § 525 tr. zák. — odchýlně od dřívější judikatury (srovnej obzvláště rozh. čís. 2802 úř. sb. Víd.) a právních názorů projevených Lammaschem: Grundriss des Strafrechtes, 4. vydání str. 94 a Fingrem: das Strafrecht, 2. vydání II. B., str. 294 — obšírně odůvodněné rozhodnutí býv. nejvyššího soudu vídeňského ze dne 24. října 1913, Kr. I 245/13, úř. sb. čís. 4096, že nezáleží na tom, zda byly skutky přítomny nebo jinak se o něm dověděly osoby cizí, do kruhu rodiny nepřináležející, a prostředkem jich pak vrchnost, protože žádost té které z osob jmenovaných v druhém odstavci § 525 tr. zák. o pomoc úřadu, neboli soukromá obžaloba této osoby jest jediný zákonem respektovaný způsob, kterým vychází skutek po rozumu prvního odstavce § 525 tr. zák. z rodiny na veřejnost a kterým může dojíti k tomu, by při skutku, který má úvod § 525 tr. zák. na zřeteli, nastalo na místě domácí kázně, které jsou skutky toho rázu zásadně zůstaveny, soudní vyšetřování a potrestání (srovnej i poznámky Löfflerovy k nálezům čís. 68 a čís. 511 jeho sbírky v »Oesterr. Rechtsprechung in Strafsachen«). Avšak pro výsadu § 525 tr. zák. pro ušetření pachatele soudního vyšetřování a trestu podle prvního, pokud se týče pro mírnější nakládání s pachatelem podle druhého odstavce citovaného § nestačí, že pachatel jest v některém z poměrů tam uvedených k osobě, jejíž práva — totiž ona práva, jež jsou chráněna trestním zákonem v předpisu, na jehož místo má vstoupiti § 525 tr. zák. — skutkem porušil. Činí-li zákon zůstavení skutku domácí kázní závislým na tom, že skutek nevyšel z rodiny na veřejnost, a odkazuje-li jej k soudnímu vy-

šetřování a k potrestání, když způsobem v druhém odstavci naznačeným vyšel z rodiny na veřejnost, předpokládá pro obě možnosti, že se skutek — byť u přítomnosti cizích osob — stal uvnitř rodiny, takřka u domácího krbu a že může, pokud se týče mohl by býti odčiněn prostředky domácí kázně, protože jím byly dotčeny jen zájmy členů rodiny, nikoliv i osob cizích, jimž nelze upřít právo, by se ochrany svých zájmů domáhaly přímo u vrchnosti. Tento předpoklad v souzeném skutku splněn není. Věci obžalovanou poškozené byly sice vlastnictvím jejího manžela, takže byl skutek spáchán mezi osobami takového poměru, jaký má § 525 tr. zák. na zřeteli. Avšak věci nenacházely se, byť byly součástí domu manželova, v místnostech obývaných obžalovanou s jejím manželem, byly naopak součástí bytu manželů V-ových jako nájemníků, kteří byli jejich poškozením postiženi v pokojné držbě bytu a v nájemních právech. Čin se nestal ani místně uvnitř rodiny a na kruh rodiny se neomezily ani účinky činu. Proto nelze shledati právní omyl v tom, že nalézací soud podřadil skutek, byť v něm šlo o poškození věcí manželových obžalovanou, pod ustanovení § 468 tr. zák., uznáv ji vinnou k obžalobě státního zástupce bez návrhu manžela obžalované a použiv na skutek trestní sazby § 468 tr. zák. Stížnost ukázala se v celém rozsahu neodůvodněnou a bylo ji proto zavrhnouti.

Čís. 3270.

Jest neodvratnou překážkou ve smyslu § 427 tr. ř., byl-li obžalovanému, který následkem těžké oční a nervové choroby nemůže sám čísti, den hlavního přelíčení omylem sdělen nesprávně.

(Rozh. ze dne 27. září 1928, Zm I 351/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání odporu obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 20. dubna 1928, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák., a nařídil nové hlavní přelíčení o obžalobě ze dne 7. března 1928 s účinky § 427 tr. ř. Na toto opatření poukázal obžalovaného s jeho zmateční stížností a s jeho odvoláním.

Důvody:

Obžalovaný uvedl v odporu proti rozsudku pro zmeškání, že se k hlavnímu přelíčení nedostavil proto, že následkem těžké oční a nervové choroby nemůže sám čísti a že mu byl jeho manželkou den hlavního přelíčení omylem sdělen nesprávně. Výsledky konaného šetření nasvědčují pravdivosti tohoto tvrzení. Lze tudíž pokládati za prokázáno, že bylo obžalovanému zabráněno neodvratnou překážkou v dostavení se ku hlavnímu přelíčení. Za podmínek § 427 odst. třetí tr. ř. bylo proto odporu obžalovaného vyhověti a naříditi nové hlavní přelíčení. Tím se staly zmateční stížnost a odvolání obžalovaného bezpředmětnými.